Cumhuriyet

BASIN AHLAK YASASINA UYMAYI TAAHHÜT EDER.

● Sahibi: Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş. adına ..... NAZİME NADİ
● Genel Yayın Müdürü: OKTAY KURTBÖKE
● Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: BÜLENT DİKMENER
● Basan ve Yayan: CUMHURİYET MATBAACILIK ve GAZETECİLİK T.A.Ş. Cağaloğlu Halkevi Sk. No: 39 - 41

BÜROLAR: ANKARA: Atatürk Bulvarı Yener Apt. Yenişehir, Tel: 12 09 20 - 12 95 44 ● İZMİR: Halit Ziya Bulvarı No. 65 Kat 3, Tel: 31230 - 24709 ● GÜNEY İLLERİ: Kuruköprü 34. Sok. No. 40 - ADANA, Tel: 14550-13934

ABONE ve İLÂN

	Yurt içi	Yurt dışı
1 Aylık	30.—	52.50
12 Aylık	360.—	630.—
3 aylık	90.—	157.50
6 Aylık	180.—	315.—

Başlık (Maktu)	400 Lira
2. ve 7 nci sayfa (Santimi)	80 »
3 üncü sayfa (Santimi)	85 »
4, 5, 6 ncı sayfa (Santimi)	75 »
Ölüm, Mevlid, Teşekkür (5 Sm.)	100 »
Nişan, Nikâh, Evlenme, Doğum	100 »
Ölüm, Mevlid, Teşekkür 2-3 (5 Sm.)	150 »

SAYISI 100 KURUŞ

DP, Demirelsiz

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bozbeyli'nin bu sözleri üzerine «Yani Demirel'siz bir sağ koalisyon önerıyorsunuz» diye bir soru yöneltmişler, DP Genel Başkanı da «Az önce söylediklerim gayet açıktır. Tekrarlıyorum, Türk milletinin karşısına yıpranmamış, piyasayla yüzgöz olmamış yepyeni bir kadro ile çıkmak gerekir» demiştir.

Bozbeyli gene bir soru üzerine sağ koalisyondan ümitli olduğunu, MSP'nin esasında kendilerinden farklı bir tabana sahip olmadığını, Erbakan'ın sözlerine bu bakımdan katılmadığını söylemiştir.

DP Genel Başkanı, «Bazı üyeleriniz CHP ile koalisyon konusu eğer Gruba getirilseydi belki de koalisyona gidilebilirdi, diyorlar. Siz ne dersiniz» sorusuna karşılık «Ben böyle bir haberi ilk defa sizlerden duydum» karşılığını vermiştir.

Demirel'le görüşme

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk saat 17'de ise AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'i kabul etmiştir. Bir saat süren görüşmeden sonra Süleyman Demirel, «Hükümet kurulmasıyla ilgili zorlukları fazla büyültmeyin, bunlar aşılacaktır. Memleket hükümetsiz kalamaz» demiştir.

Süleyman Demirel, Köşkten ayrılırken gazetecilere şunları söylemiştir:

«1973 seçimleri sonrasında hükümet kurulmasıyla ilgili bazı zorluklar mevcuttur. Sayın Cumhurbaşkanı hükümetin kurulmasıyla ilgili olarak ortaya çıkan durum üzerine yeniden istişareler yapıyorlar. Parti liderlerinin düşüncelerini soruyorlar. Biz de düşüncelerimizi söyledik..»

Demirel, «Düşüncelerinizi açık lamakta bir sakınca var mı?» sorusuna, «Tabii var» karşılığını vermiştir.

AP Genel Başkanı, DP Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli'nin sağ partilerin yepyeni bir kadro için de hükümet kurmalarını öngören sözleri hatırlatılarak sorulan bir soru üzerine, «Hükümeti kurma yetkisini tevdi etme sayın Cumhurbaşkanına ait. Kime tevdi edeceği de demokratik teamül ve yasalarda belirtilmiştir. Şimdi her kese göre değişen yeni şartlar ileri sürmek ne kadar ağrılık taşır, kamuoyu bunu bilir» demiştir.

Demirel, «CHP Genel Başkanı görevi iade ettiğine göre, demokratik geleneklere göre yeni hükümetin kurulmasının size verilmesi gerekmez mi?» sorusunu, «Önümüzdeki günler sizin bu sorunuzun cevabını verecektir» diyerek cevaplandırmıştır.

Demirel daha sonra bir soru üzerine şunları söylemiştir:

«Memleketimizde bir hükümet kurulmaya çalışılıyor. Elbette bir takım zorluklar var. Herkes bu zorlukları kabul etmelidir. Hükümet kurmak kolay mıdır zor mudur? Herkesin kaidelere ve meşruiyete riayet etmesi halinde hükümet kurulur. Hükümet kurulmasıyle ilgili zorlukları fazla büyültmeyin. Bunlar aşılacaktır. Memleket hükümetsiz kalmaz.»

Demirel, AP Genel İdare Kurulu'nun bu sabah toplanarak mahalli seçimler konusunu görüşeceğini sözlerine eklemiştir.

MARGARİN KARABORSASI YAPTIKLARI İDDİASI İLE GÖZALTINA ALINAN 6 SANIKTAN BİRİ TUTUKLANDI

Stok yaparak piyasada nebati yağ sıkıntısı yarattıkları için göz altına alınan 6 kişiden 1'i dün tutuklanmıştır.

Mali Polis, önceki gün Unkapanı'da toptan gıda maddeleri satan bazı işyerlerine baskın yapmış ve stok edilmiş 1 tondan fazla nebati yağ ele geçirmişti. Alıcı rolüne giren memurlara yağ olmadığı gerekçesiyle satış yapmayan ve bu arada fahiş fiyatla piyasaya el altından mal sürdükleri bildirilen sanıklardan Ferit Vardarman, Abdullah Öcal, Osman Şişman, Hamdi Çiğdem, Ramazan Şararca ve Bahattin İşçan yakalanarak gözaltına alınmışlardı.

Sanıklar dün Adliye'ye verilmişler ve bunlardan Osman Şişman tutuklanmış, diğerleri serbest bırakılmıştır.

4. Sulh Ceza Mahkemesindeki sorgularında, sanıklar iddiaları reddetmişler, piyasaya fazla fiyatla mal sürmediklerini ve darlık yaratmak amacıyla da stok yapmadıklarını öne sürmüşlerdir.

—o—

Elektrik Mühendislerine göre Elbistan projesi için kredi temini tehlikeye girdi

ANKARA, (Cumhuriyet Bürosu) Teknik elemanlardan yeterli ölçüde yararlanılmaması yüzünden enerji sıkıntısının daha da artacağı ve 7-8 milyar kilovat saat enerji üretecek Elbistan projesinin gecikmesi halinde enerji sorununun içinden çıkılmaz bir duruma geleceği belirtilmiştir. Elektrik Mühendisleri Odası dün enerji sorunuyla ilgili bir açıklama yapmıştır. Açıklamada, enerji sorununun yurdun diğer sorunlarıyla bağlantılı olduğu ifade edilmekte ve şöyle denilmektedir:

«Elbistan linyit yataklarının açılması, ayrıca burada 7-8 milyar kilovatsaat enerji üretecek termik santral kurulması 4. Beş Yıllık Plana alınmış ve projenin gerçekleşmesi için gerekli kredi konusunda Dünya Bankası ile mutabakata varılmıştır. Fakat, Türkiye Elektrik Kurumunun, Dünya Bankasının istediği teknik eleman kadrosunu göstere memesi üzerine temin edilecek kredi tehlikeye düşmüş bulunmaktadır.»

ANAYASA MAHKEMESİ SAYIŞTAY KARARLARININ KESİN OLDUĞUNU BELİRTEN YASA METNİNİ İPTAL ETTİ

ANKARA — Anayasa Mahkemesi, Sayıştay Kanununda yer alan ve «Sayıştay'da verilen ilâmlar aleyhine Danıştay'a başvurulamaz» hükmünü taşıyan metni, Anayasa'ya aykırı bulmuş, bu nedenle iptaline karar vermiştir. Anayasa Mahkemesi kararı oyçokluğu ile alınmıştır.

Kararda hiç kimse veya organın, kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisini kullanamayacağı yolundaki Anayasa hükmü hatırlatılarak, Anayasa'nın yargılama yetkisini tanıdığı mercileri belirlediği ve bu merciler dışında hiç bir mercie yargı yetkisi tanımasına imkân olmadığı belirtilmiş, Anayasa'nın Sayıştay Başkan ve üyelerine hâkimlik teminatı öngörmediği kaydedilmiştir.

Anayasa Mahkemesi kararında, Sayıştay'ın Anayasa'nın yargı bölümüne sokulmadığı. Anayasa'nın Sayıştay için yargılama usullerinin düzenlenmesini öngörmediğini ve yine Anayasa'nın Sayıştay'ı bir son derece mahkemesi olarak kabul etmediği anlatılmıştır. Kararda Sayıştay ilâmı diye adlandırılan belgeye, icra dairelerince infazı gerekli bir mahkeme hükmü niteliği verilemiyeceği, Sayıştay'ın zararı saptayan kesin kararı üzerine sorumlu görünenler hakında kovuşturmaya geçilmesinin tabii olduğu, sorumluların zararı ödemeye yanaşmamaları halinde de son sözü yargı mercilinin söyleyeceği zikredildikten sonra «Sayıştay'ca verilen ilâmlar aleyhine Danıştay'a başvurulamaz» hükmünün bu yolu tüm kapattığı, oysa, bu hükmün hukuk devleti ilkesine, yargı yetkisinin Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı hak arama hürriyetine, kanuni yargı yoluna, idarenin eylem ve işlemlerine karşı yargı denetimine ve kanunların Anayasa'ya aykırı olamıyacağını tesbit eden maddelere doğrudan doğruya aykırı olduğu ve bu nedenle iptali gerektiği görüşü savunulmuştur. İptal kararı oy çokluğu ile alınmıştır. (a.a.)

EFTELAPOS KAHVEHANESİ İNŞAATI İÇİN İMAR BAKANI MEKTUPLA UYARILDI

CHP İstanbul Milletvekili Metin Tüzün, İmar ve İskân Bakanı Nebil Oktay'a bir mektup göndererek İstanbul Belediye Meclisi tarafından yeni inşaat yapılamaz kararı verilen Taksim Eftelapos kahvehanesinin Bakanlığın talimatı üzerine onarım ruhsatı ile yeni olarak yaptırılmağa başlandığını açıklamıştır.

CHP Milletvekili Tüzün, Bakan Nebil Oktay'dan olaya el koymasını isteyerek mektubunda «Sehrin ortasında türlü ekonomik güç oyunları ile devletin yasalarının çiğnenmesi Bakanlık görüşü olamaz» demiştir.

İmar ve İskân Bakanı Oktay'a Taksim'de Balıklı Rum Hastanesi tarafından kira ile işletilen Eftelapos kahvehanesinin bir süre önce yanmış bulunduğunu ifade eden Metin Tüzün, yangından sonra kahvenin kiracı değiştirdiğini belirterek, özetle şunları yazmıştır:

«Bir hayli olaylı işlemlerden sonra İstanbul Belediye Meclisi konuyu bir tahkik komisyonuna inceletmiş ve İmar Kanunu hükümlerine göre temele kadar inen yeni inşaatın yapılamayacağı kanaatına vararak ilgili üst murakabe unsurlarına durumu iletmiştir.

Uzun süre yeni ve güçlü kiracısı tarafından yapılamayan inşaat, son zamanlarda ve özellikle seçim zamanında tamamen yeniden yapılmaya başlanmıştır. Onarım aynı malzeme ve aynı şekilde olursa, mümkün olabilecek işlem onarım ruhsatı ile fakat tamamen veni ve bambaşka biçimde inşa olunmaktadır.

Yaptığım soruşturmada belediye ilgililerinin İmar ve İskân Bakanlığının yapım talimatı verdiğini beyan etmişlerdir. Böyle bir talimatın olamayacağı bir yana olsa bile tamamen kanunlara aykırı olduğu saklanamaz bir gerçektir.

Sehrin ortasında türlü ekonomik güç oyunları ile devletin yasalarının çiğnenmesi bir Bakanlık görüşü olamaz. Durumu bilgilerinize ve ilgilerinize arzederim.» (THA)

Millî Piyango dün çekildi

Millî Piyangonun dünkü çekilişinde kazanan numaralar şöyledir:

358709 Numara 1.000.000.—
292532 Numara 400.000.—

100.000 LİRA KAZANANLAR
037586 073164 119087 227254 235370

40.000 LİRA KAZANANLAR
037860 130114 130975 159588 204634
246237 267776 371895 378739 389140

20.000 LİRA KAZANANLAR
067741 072114 074496 075707 083115
085492 092729 092914 108053 110834
139221 139938 146890 153712 166151
180594 197153 200585 221998 222309
244358 258539 273045 296037 303273
303437 319203 337216 339026 399385

10.000 LİRA KAZANANLAR
000909 002751 003561 007583 011408
028219 028731 029885 030525 037411
040136 043886 044990 050643 051389
051524 053907 060915 071850 073055
074850 074925 076715 078357 081066
085943 086836 087904 089092 093205
094562 095680 097281 106876 107054
115730 119717 124417 135817 139602
142133 144456 150292 150383 163397
175317 177440 179977 185654 187634
192141 203546 206773 207834 208011
210708 210820 212985 217256 220644
222950 223313 225638 231185 235535
240685 243693 245068 248824 256429
259541 262057 265317 274035 275223
279239 289009 296141 300745 312610
320727 325960 329941 331877 336283
346516 346829 349016 360726 363559
363846 366736 371096 380617 389806
390196 392556 393660 395510 397824

1000 LİRA KAZANANLAR :
Son beş rakamı:
01379 01610 03620 03981 05003 05193
05743 06087 06674 08893 09471 10616
12516 15877 15965 16314 17282 17789
18364 19574 19904 20236 21666 22694
23625 23928 25808 26741 27055 28536
28897 32918 33043 33398 33803 35798
37795 38900 40891 41200 41823 43514
43589 43669 49881 51369 52741 52854
53771 54406 56432 57214 57373 59420
59483 60420 60738 62217 63572 63938
64037 64235 65533 66447 67998 70347
72071 73897 74136 75030 75109 77044
77666 77674 78879 79365 79597 80083
81649 82899 84956 85823 87778 88248
88909 90206 90553 91457 91728 93328
93884 94575 94823 95448 96574 96686
96951 98945 99000

400 Lira Kazananlar:
Son dört rakamı: (0425 0805 0864 1065 1420 1444 1834 2087 2708 3192 3648 3733 4021 4474 5324 5517 6326 6535 6957 7747 8909 8932 9227 9790 9891)

200 Lira Kazananlar:
Son rakamı: (175 305 445 466 908 958)

80 Lira Kazananlar:
Son iki rakamı: (83 98)

40 Lira Kazananlar:
Son rakamı: (1 9) ile nihayet bulan 80.000 numara 40.— lira ikramiye alırlar.

Ortakpazar Maliye Bakanları enflasyona karşı alınması gerekli tedbirleri açıkladılar

BRÜKSEL — Dokuz Ortakpazar ülkesinin Maliye Bakanları dün bütün gün süren toplantıdan sonra yayımladıkları ortak demeçte hükümetleri, bankaları, işçi ve işverenleri enflasyonla mücadele için harcamalarda, kredilerde, ücret isteklerinde ve fiyatlarda aşırı davranmamaya çağırmışlardır.

Ortak demeçte şunlar yer almaktadır:

— Hükümetler, harcamalardaki artışı durdurmak için ellerinden gelleni yapmalıdırlar,

— Tedavüldeki para miktarındaki artış hızı yüksektir. Banka kredilerindeki aşırı artış yavaşlatılmalıdır,

— Hükümetler ayrıca rekabeti sağlayacak. fakat fiyatlardaki yükselişleri denetleyerek, yatırımları en çok ihtiyaç duyulan alanlara yönelterek enflasyonla mücadele etmelidirler,

— İşçi ve işverenler, gelirlerdeki aşırı artış isteklerinin doğuracağı sonuçları göz önünde bulundurmalı, ücret ve fiyatlardaki artışlardan kaçınmalıdırlar. (aa)

—o—

«Avrupa'da sürmekte olan ekonomik bunalım, yabancı işçilerin geleceğini tehdit ediyor»

Yabancı ülkelere işçi gönderen ve yabancı işçi çalıştıran ülkeler işçi konfederasyonları ikinci konferansında, «Avrupa'nın bazı bölgelerinde bir süredir görülen ekonomik bunalımın, yüzbinlerce işçinin işlerini kaybetmesine yol açılabileceği» belirtilmiştir. Ayrıca Avrupa çapında bir İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun teşkili istenmiştir.

Geçen yıl Belgrat'da yapılan birinci toplantıda görüşülen konular ve çeşitli önerileri kapsayan bir raporda açıklandığına göre, kendi memleketlerinden başka yerde çalışmakta olan işçi sayısı 11 milyonu asmış, buna karşı aynı ülkelerde işsiz sayısı, toplam olarak 4 milyonu bulmuştur. Raporda, Avrupa'da sürmekte olan ekonomik bunalımın, yabancı işçilerin geleceğini önemli ölçüde tehdit ettiğini de belirtilmiştir.

Kongrede, yabancı işçilerle ilgili problemlerin çözümünde işçi kuruluşları arasında sağlanacak yakın işbirliğinin önemi üzerinde de durulmakta ve öncelikle, iş güvenliğinin sağlaması, işçi ücretlerinin korunması, çalışma koşullarında ayırım yapılmaması, mesleki eğitim olanaklarının geliştirilmesi, sosyal güvenlik tedbirlerinin genişletilmesi istenmiştir.

MERKÜR

(Baştarafı 1. Sayfada)

nomi bakımından önemini açıklamadan önce kısaca Merkür gezegeninden söz edelim.

Güneş sisteminin en küçük üyesi Merkür çok eskiden beri bilinmektedir, fakat eskiden bu gezegen sanki farklı iki gök cismi imiş gibi iki isimle anılıyordu. Sabahleyin gözlendiğinde Hermes ve akşam üstü gözlendiğinde Lucifer adını alıyordu. Bu inanış iki gök cisminin aynı bir gezegenin sabah ve akşamki görüntüşü olduğunu açıklayan Pisagor'a kadar devam etti. Merkür gezegeninin parlaklığı göğün en parlak yıldızı Sirüs'ünkini geçerse de gözlenmesi güçleşir. Gezegen Güneş'e çok yakın olduğundan ancak güneş doğarken ve güneş batıktan sonra ufuk civarında görülebilir. Ufuk dolaylarındaki kötü gözlem koşulları gezegenin gözlenmesini güçleştirir. Bu nedenle birçok tanınmış astronom özellikle Kopernik bu gezegeni görmemiştir. Bugün, gezegen Güneş'den en büyük açısal uzaklıkta bulunduğu zaman, yüksek dağlarda, özel araçlarla gözlenmektedir. Bu gezegenin çapı 4847 km. olup kolaylıkla Atlantik Okyanusu içine sığabilir.

Ay Gibi

Merkür'ün Güneş etrafındaki yörüngesi yer yörüngesinin içinde olduğu için gezegene dürbünle bakıldığında tıpkı Ay gibi safhalar gösterdiği görülür. Safhalarla beraber gezegenin görülen büyüklüğü de değişir, hilâl zamanında en büyük, dolunay zamanında ise en küçük görünen çapa sahiptir.

Çok uygun gözlem koşulları altında gezegen yüzeyinin Ay'ın engebeli yüzeyi gibi açık koyu renkli lekeler ile kaplı olduğu gözlenebilmiştir. Bu lekelerden Merkür gezegeninin, Ay'ın bir yüzünü Yer'e dönmesi gibi, daima bir yüzünün Güneş'e dönük olduğu sonucu çıkarılmıştır. Buna göre Merkür kendi ekseni etrafında 88 günde dönerken Güneş etrafındaki dolanımını da 88 günde tamamlar. Bu nedenle Merkür'ün aydınlık yüzü 410oC yani kurşun, civa ve diğer bazı metallerin sıvı durumunda olduğu sıcaklıkta bulunurken karanlık yüzü —273oC'dir. Spektroskopik araştırmalar ve gözlemler Merkür'ün herhangi bir atmosfere, özellikle oksijen ve su buharına sahip olmadığını göstermiştir. Belki Güneş sisteminin olusumu sırasında gezegen bir atmosfere sahip idi, fakat mevcut fizik koşullar atmosferi oluşturan gaz moleküllere ve atomlara çok kısa bir zamanda çekim etkisinden kurtulacak hızlar kazandırarak uzaya kaçmasını sağlamıştır.

Merkür gezegeni Güneş etrafında çok basık bir elips yörünge üzerinde dolanır. Bu yörüngenin Güneşe en yakın noktası 46 milyon, en uzak noktası 70 milyon kilometredir. Kepler'in alanlar kanunu nedeniyle, gezegenin Güneşe en yakın olduğu konumdaki yörüngesi üzerindeki hızı 56 km/san ile uzak bulunduğu konumdaki yörünge hızı 37 km/san arasında değişir. Merkür'ün bu yörünge düzlemi, Yer'in yörünge düzlemi içinde değildir. Eğer bu iki düzlem çakışsa idi, gezegenin her Yer'e yaklaşması sırasında Güneş önünden geçecekti. Bu nedenle bir Merkür geçişi olabilmesi için, gezegenin her iki yörüngenin kesim noktası civarında, Yer'e yakın bulunması zorunludur. Bu halde Güneş, Merkür ve Yer aynı doğrultuda sıralanır ve bu durum seyrek olmaktadır. Merkür düğüm noktalarına her yıl 8-9 mayıs ile 10 - 11 kasım tarihleri civarında geldiğinden Güneş önünden bir Merkür geçişi bu günler civarında beklenebilir. Örneğin gelecek geçişler, 12 kasım 1986, 14 kasım 1999 olacaktır.

İlk Gözlenişi

Çıplak gözle gözlenemeyen Merkür geçişlerinden ilki 7 kasım 1631 tarihinde karanlık bir odada beyaz bir ekran üzerine düşürülen Güneş görüntüsü üzerinde, College de France profesörlerinden Gassendi tarafından gözlenmiştir. Bu tarihten itibaren Merkür geçişleri takip edilmiş, fakat bu gezegenin Kepler kanunlarına uymadığı saptanmıştır. Merkür'ün bir yılda 42 yay saniyesine varan günberi noktasının ilerlemesi Venüs gezegeninin kütlesinin 1/10 kadar arttığını kabul etmeğe sevkeder. kuşkusuz bu imkânsızdır. Diğer bir açıklama Merkür ve Güneş arasında bir veya bir çok gezegenin varlığını kabule götürür. Fakat yıllarca bu gezegen ve gezegenciklerin resmini çekmek mümkün olmadı. Fakat daha sonra Newton kanununa göre hesap edilen günberi noktasının hareketi ile gözlenen arasındaki farkı, Einstein relativite teorisi açıklamıştır. Bu teoriye göre Newton çekim kanunu tam doğru değildir, ufak bir düzeltme istemektedir.

Kandilli'nin Yapacağı

Merkür geçişi sırasında gezegen Güneş önünde karanlık, keskin kenarlı bir kurs olarak gözlenir. Bu hal gezegenin bir atmosferi olmadığına açık bir delildir. Zira bir atmosfer olsa idi, karanlık kurs etrafında parlak bir halka gözlenecekti. Mamafih gezegen etrafında ışıklı bir halkanın 11 kasım 1736 ve bunu izleyen 1786, 1789 ve 1799 geçişlerinde gözlendiği bildirildi ise de öbür geçişlerde böyle bir olaydan hiç sözedilmedi.

Türkiye'de ilk defa Merkür gezegeninin geçişi 9 mayıs 1970 te Kandilli Rasathanesinde gözlendi ve elde edilen sonuçlar bir Avrupa bilim dergisinde yayımlandı. Kandilli Rasathanesi 10 kasım 1973 günü iki ilginç problemin açıklığa kavuşması için geniş bir gözlem planı düzenlemiştir:

1 — Amerika Birleşik Devletleri Deniz Rasathanesinin isteği üzerine yapılacak gözlemler, bu gözlemlerle Merkür gezegeninin boylam düzeltmeleri elde edilecek yani yörüngesi büyük incelikle saptanacak.

2 — 9 mayıs 1970 geçişinde elde ettiğimiz sonuçların doğrulanması için üç dürbün ile gözlemler, fotoğrafik olarak yapılacaktır.

Merkür gezegeni konu olmuşken, bu gezegene gidilebilir mi? Üzerinde yaşanabilir mi? sorusuna cevap vermeğe çalışalım. Bir atmosfere sahip olmayışı, yüzeyinde hüküm süren korkunç koşullar ve bir yarı kürenin diğerinden çok farklı olması nedeni ile astronotik bakımdan Merkür gezegeni ilginç değildir. Merkür'e gitmeyi planlarken se yahatte karşılaşılacak gerçekten korkunç engelleri gözönüne almak zorunludur. Kuşkusuz bunların en önemlisi, muazzam Güneş enerjisi, güneş rüzgârı ve çekim kuvvetidir. Bu koşullar altında gelecekte bile bir gezi muhtemel olmayacaktır. Belki deney uyduları bilimsel bilgi toplamak için belli bir uzaklığa kadar gönderilecektir.

Mısır ve İsrail

(Baştaraf: 1. Sayfada)

miştir. Kissinger, Waldheim'e gönderdiği mektupta, Mısır ve İsrail'in, anlaşmanın iki taraf temsilcilerince, Süveyş - Kahire karayolunun 101. kilometresinde imzalanmasını kabul ettiklerini bildirmiştir. Kissinger, imza töreninde Birleşmiş Milletler Ortadoğu Barışgücü Komutanının da hazır bulunacağını belirterek, «Waldheim'den anlaşmanın bugün, ya da uygun görülecek bir tarihte imzalanmasının sağlanmasını» istemiştir.

●

Ortadoğu sorunu için Sosyalist Enternasyonali toplanıyor

VİYANA — Avusturya Sosyalist Partisinin Viyana'da açıkladığına göre, yarın Londra'da bir Sosyalist Enternasyoneli Konferansı toplanmasına karar verilmiştir. Konferans gündeminde yer alacak tek konu Ortadoğu'daki durumun incelenmesi olacaktır.

Sosyalist Enternasyonali Başkanı, Avusturyalı Bruno Pitterman başkanlığında toplanacak olan konferansa, İsrail Başbakanı Bayan Golda Meir, Federal Almanya Başbakanı Willy Brandt, Hollanda Başbakanı Joop Den Uyl, Avusturya Başbakanı Bruno Kreisky ve İngiltere İşçi Partisi Başkanı Harold Wilson'un da katılmaları beklenmektedir. Adı geçen şahsiyetler konferansa katılmayı düşündüklerini bildirmişlerdir. (a.a.)

—o—

Almanya'da seks özgürlüğü sağlayan kanun kabul edildi

BONN — Batı Almanya Parlamentosu ergin Almanlara seks alanında geniş özgürlükler tanıyan kanun tasarısını kabul etmiştir. Muhafazakârların karşı koymasına rağmen kabul edilen tasarı açık saçık yayınları, eş değiştirmeyi ve topluca cinsel ilişkiyi serbest bırakmaktadır.

Batı Almanya Senatosu, daha önceki muhalefetinden vazgeçerek Willy Brandt Hükümetinin sunduğu Kanun Tasarısını 13'e karşı 28 oyla kabul etmiştir. Böylelikle Batı Almanya'da 19. Yüz yıldan kalma seks mevzuatı, muhafazakârların üç yıl süren çabalarına rağmen yürürlükten kalkmıştır.

Bavyera ile güneydeki öbür iki eyaletin temsilcileri yeni tasarının ahlâk değerlerini yok edeceğini, evlilik ve aile kurumlarını önemsiz duruma düşüreceğini öne sürmüşlerdi.

Yeni kanunda neler var?

Kanunlaşan tasarı, açık saçık yayınların satılmasını, ufak - tefek sınırlamalarla, serbest bırakmakta, kendi istekleriyle homoseksüel ilişkilere girişmek isteyen Almanlar için yaş sınırını 21'den 18'e indirmekte, evli kimselerin eş değiştirmeleriyle ilgili yasağı kaldırmaktadır.

Yeni kanunun bu özgürlükçü tutumuna bir denge unsuru olarak ergin olmayanları koruma amacıyla kanuna televizyonda ve öbür kitle haberleşme araçlarında şiddetli önleyici hükümler konmuştur. (aa)

—o—

Fiyat Kontrol Komitesi Başkanı: «Margarine zam düşünülmüyor»

ANKARA — Fiyat Kontrol Komitesi Başkanı Maliye Bakanlığı Müsteşar Vekili Cahit Eren, dün THA muhabirine kamu ve özel kuruluşların zam taleplerine ilişkin sorularını cevaplandırmış, «Margarin yağı fiyatlarına zam taleplerinin henüz karara bağlanmadığını, ancak bir miktar zam yapılmasının düşünüldüğünü» söylemiştir. (THA)

Ata'yı Anarken

(Başyazıdan Devam)

zandırmak az şey midir? Devletçilik ilkesinin yürürlüğe konması bir alt yapı değişimine doğru atılmış ileri bir adım sayılmaz mı? Kim ne derse desin, ulusal bilincimizi güçlendirecek, aydınların halkla bütünleşmesini sağlayacak olan dil devrimi bir alt yapı devrimine yöneliş ve açılış koşulu yaratmıyor mu?

Bunları ve bunlara benzer nice atılımları görmeyenler, bir toplumun çağ değişimi süreci hangi koşullar altında ve nasıl gerçekleşir bilmeyenlerdir.

Atatürk topu topu 15 yıl Cumhurbaşkanı olarak yaşadı. Bugün kimilerinin azımsadığı devrimleri bu kısa zaman parçası içinde başardı. Eserin tamamlanmadığını biliyordu.

Bu esere her gün bir taş eklemek görevi Türk gençliğinin omuzlarındadır. Atatürk Cumhuriyeti bunun için gençliğe emanet etmiştir.

NADİR NADİ

TİKKO Davasında mahkemeyi reddeden sanıklara 14 bin 250 lira ceza verildi

İstanbul 2 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi 88 sanıklı TİKKO davası sanıklarından 57'sini «Taraf tutuyorsunuz, bu nedenle mahkemenizi topyekün red ediyoruz» demeleri üzerine, 14 bin 250 lira para cezasına mahkûm etmiştir.

Sanıkların bu şekilde mahkemeyi reddetmelerine, geçen duruşma sanıklardan Aslan Kılıç'ın 25 sayfalık mahkemeye güvensizlik ve red dilekçesini okurken çıkan olaylar sebep olmuştur. Sanık Aslan Kılıç bu dilekçesini okurken askeri savcı Hakim Yüzbaşı Yaşar Değerli söz alarak sanığın bu dilekçede «Komünist şarlatanlığı» yaptığını ileri sürerek mahkeme tarafından okutulmamasını istemiştir.

Duruşma yargıcı Deniz Kıdemli Hakim Binbaşı Güney Gencer sanık Kılıç'a dilekçesini okumaya devam etmesini söylemiştir. Daha sonra yargıç dilekçe okunurken sanık Aslan Kılıç'a sadede gelmesini hatırlatarak, «Mahkemeye güvensizlik ve red konusuyle ilgili bölümleri okumasını, onun dışında kalan kısımları okumamasını» ihtar etmiştir.

Sanık Aslan Kılıç'ın, «Bu dava siyasi bir davadır. Dilekçenin tümünü okuyacağım» diye ısrar etmesi üzerine Yargıç Günay Gencer dilekçeyi okumadan mahkemeye vermesini istemiştir. Bunun üzerine sanık Aslan Kılıç, yargıca, «Dilekçeyi okutmamak suretiyle taraf tutuyorsunuz. Bu nedenle mahkemenizi topyekün reddediyoruz» demiştir.

Sanık Aslan Kılıç'ın bu topyekün red talebine 56 sanık arkadaşı da katıldığını bildirerek teker teker isimlerini tutanağa yazdırtmışlardır. Mahkeme sanıkların bu topyekün red talebi üzerine, şu kararı vermiştir:

«Mahkemenin tarafsızlığını şüpheye düşürecek, Mahkeme Heyetini teşkil eden hakimler ve subay üyelerin davranışlarında böyle bir talebi haklı gösterecek bir husus görülmediğinden sanıkların bu talebinin gayri ciddi olduğu kanaatine varılarak talebin reddine ve sebepsiz olarak redde bulunan 57 sanığın 250'şer lira hafif para cezasıyle mahkûmiyetine oybirliğiyle karar verilmiştir.»

Mahkeme ayrıca avukat Nebil Varuy'un «Sıkıyönetim sona ermiştir. Mahkemeniz savaş hali hükümlerini uygulayamaz» şeklindeki talebini de reddetmiştir.

Davanın 1 numaralı sanığı İbrahim Kaypakkaya'nın ölümüyle ilgili mahkemede sanıklar tarafından hazırlanan 9 sayfalık dilekçenin okunmasından sonra söz alan askeri savcının, bu dilekçenin okunmasından dolayı mahkemeye üzüntülerini bildirmesi ve bu dilekçenin dosyadan çıkarılması talebi de mahkemece redde dilmiştir.

Mahkeme 88 sanıklı TİKKO davasının üçüncü tahliye kararını da dün vermiş ve sanıklardan Abbas Özal'ın serbest bırakılmasına karar vermiştir. Davada 67 tutuklu sanık kalmıştır.

Mahkeme, sorguların yapılması için duruşmayı 27 Kasım 1973 Salı günü saat 09.30'a bırakmıştır.

—o—

Tek dersten belgelilerin bir üst sınıfa devam için başvurma süresi bugün sona eriyor

ANKARA — Orta dereceli okullarda tek dersten belgeli olan öğrencilerin sorumlu olarak bir üst sınıfa devam edebilmeleri için en geç bugün saat 13'e kadar okullarına başvurmaları gerekmektedir.

Orta dereceli okullarda tek dersten kalan öğrencilere bu ders yılından itibaren sorumlu olarak bir üst sınıfa devam edebilme hakkının verilmesinden sonra, Milli Eğitim Bakanlığı bir genelge yayınlayarak, tek dersten belgeli olan öğrencilerin devam durumları hesaplanırken, okullarına başvurma tarihlerinin esas alınacağını açıklamıştı. (aa)

TÖB - DER

(Baştarafı 1. Sayfada)

rapor almıştır.

6 — 29 Ekim 1973 günü Kulu ilçesi Karacadağ köyü öğretmeni Molla Koyuncu Kulu'da emniyet mensupları tarafından halkın gözü önünde dövülmüş öğretmenin rapor alması önlenmiştir.

7 — 29 Ekim 1973 günü Çukurova ilçesi ortaokulu öğretmeni Muzaffer Özer, Çukurca Kaymakamı ve Belediye Başkanının kışkırttığı eli sopalı kişiler tarafından kıyasıya dövülmüştür.

8 — Siverek köylerinde 14 Ekim seçimleri sırasında sandık başlarında görev yapan öğretmenler, bir siyasi partiden Milletvekili seçilmiş bulunan ağanın adamları tarafından geceleri sürekli olarak tehdit edilmektedirler. Ağa, seçim sırasında köyde bulunmayan ve Adana'ya, pamuk toplamaya giden seçmenlerin yerine de oy kullandırmak istemiş, sandık başkanı olan öğretmenler ise buna engel olmuşlardır.»

Telgrafta devamlı şöyle denilmektedir:

«Yasaların güvenci altında olması gereken öğretmenlere karşı yapılan bu saldırıların önlenmesi konusunda Başbakanlığınıza bağlı olarak görev yapan ilgililerin gerekli titizliği göstermedikleri olayların devam etmesinden anlaşılmaktadır.

Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği olarak öğretmenlerin can güvenliğini sürekli tehdit altında alan bu saldırıların önlenmesi yolunda gerekli ivedi tedbirlerin alınmasını bekliyoruz.»

Silâh ve mermi

(Baştarafı 1. Sayfada)

Parolalı mektup

Kaçakçıların silâh ve mermileri nereden alacaklarını gösteren mektup ise dün sabahki arama sırasında yine kaçakçı motorunun güverte altı tahtaları arasında ele geçirilmiştir. Mektup aynen şöyledir: «Parlak mavi ışık. Deniz kenarında. Varna. Devamlı olarak mavi ışık yanacak. Sandal denizde olacak. Motoru bulduğunda iki kısa mavi ışık verecek. Motor devamlı mavi ışık yakan tekneye yanaşacak. Sinop tarafından ince fener. Zonguldak tarafındaki fener. Her iki fener arası 20 mil. Her ikisinin ortası olması gerek. İniş saat en geç 11.30'da, sonra beklemiyoruz. Ertesi akşam yine aynı saatlerde. İniş saat 10'dan 11.30'a kadar. Beklenecek.»

Ele geçen parolalı mektubun çözülmesi için yakalanan kaçakçıların sorgusuna başlandığı öğrenilmiştir. Motor sahibinin Bey kozlu Yusuf Kaptan'ı da polis her tarafta aramağa başlamıştır. Silâh ve mermi kaçakçılığının kimler tarafından planlandığı ve dövizin nereden bulunduğu da soruşturma konusu olmuştur. 25 tonluk tekne, polisin muhafazasına alınmış ve köprü altına çekilmiştir. Polis ilgilileri, olayların gelişme niteliği taşıdığını belirtmişlerdir.

KÖMÜR

Kalorifer ve Sanayi Kömürleri

MADEN
SOMA
AKAS
GÖNEN
ÇAN

İstenilen yere teslim

Depo: Kuruçeşme Tramvay